

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 13 юни 2016 г.
(OR. en)

9230/16

ECOFIN 470
UEM 216
SOC 334
EMPL 230
COMPET 304
ENV 349
EDUC 205
RECH 196
ENER 212
JAI 460

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ док. Ком.:	9144/16 ECOFIN 435 UEM 185 SOC 299 EMPL 195 COMPET 272 ENV 316 EDUC 172 RECH 164 ENER 177 JAI 422 - COM(2016) 347 final
Относно:	Препоръка за ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА относно националната програма за реформи на Швеция за 2016 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Швеция за 2016 г.

Приложено се изпраща на делегациите посоченият по-горе проект за препоръка на Съвета, преработен и съгласуван в различните комитети на Съвета въз основа на предложението на Комисията COM (2016) 347 final.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от...

**относно националната програма за реформи на Швеция за 2016 г.
и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Швеция за
2016 г.**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики¹, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси², и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

¹ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

² ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 ноември 2015 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2016 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 17—18 март 2016 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 26 ноември 2015 г. Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Швеция ще бъде една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (2) Докладът за Швеция за 2016 г. беше публикуван на 26 февруари 2016 г. В него бе оценен напредъкът на Швеция в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 14 юли 2015 г., както и по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включваше и задълбочения преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. На 8 март 2016 г. Комисията представи резултатите от задълбочения преглед. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Швеция са налице макроикономически дисбаланси. По-специално високият и нарастващ дълг на домакинствата, свързан с високите и растящи цени на жилищата в контекста на положителни кредитни потоци, създава рискове от неуправляема корекция с последици за реалната икономика и банковия сектор. Вzeti са мерки на политиката в макропруденциалната област, които може обаче да се окажат недостатъчни. Продължават пропуските в политиката, свързани с данъчното облагане на жилищата, амортизацията на ипотеките, функционирането на предлагането на жилища и на пазара на отдаване под наем.

- (3) На 28 април 2016 г. Швеция представи своята национална програма за реформи за 2016 г. и своята програма за конвергенция за 2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат взети предвид взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета³, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, в които ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове се обвързва с доброто икономическо управление.
- (5) Спрямо Швеция понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за конвергенция за 2016 г. правителството планира да постигне номинално салдо от -0,4% от БВП и да продължи да спазва средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 1 % от БВП — през целия период на програмата. Според програмата за конвергенция съотношението дълг/БВП се очаква да намалее до 42,5 % през 2016 г. и да продължи да спада до 39,1 % през 2019 г. Макроикономическият сценарий, на който се основават тези бюджетни прогнози, е реалистичен до 2016 г. и предпазлив след това. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г. структурното салдо се очаква да бъде в размер на -0,5 % през 2016 г. и 0,9 % от БВП през 2017 г., което е над средносрочната бюджетна цел. Възможните бъдещи отклонения ще се оценяват спрямо изискването за поддържане на структурното салдо на равнището на средносрочната бюджетна цел. Въз основа на своята оценка на програмата за конвергенция и предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2016 г., Съветът е на мнение, че се очаква Швеция да спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.

³ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

- (6) Дългът на домакинствата е на много високо равнище в Швеция и през последното десетилетие нараства с един от най-бързите темпове в Съюза. По оценка на Riksbank (централната банка на Швеция) през 2015 г. дълговете на домакинствата към годишния разполагаем доход са били 175 %, а по отношение на БВП — 87 %. В Швеция е налице един от най-високите данъчни стимули за притежаване на жилище в Съюза, дължащ се на относително ниските данъци върху недвижимата собственост и високото данъчно приспадане на лихвите по ипотечни кредити. Високата задлъжнялост на домакинствата представлява риск за макроикономическата стабилност. Правителството предприе някои стъпки, за да противодейства на задлъжнялостта на домакинствата, включително законодателство, целящо налагането на задължителни изисквания за амортизация на новите ипотечни кредити, което парламентът прие на 23 март 2016 г. Приемането на тази ключова мярка беше значително забавено поради повдигнати въпроси относно законовите правомощия на макропруденциалния орган на Швеция за въвеждането на това изискване. Съществува риск, че допълнителните мерки, които евентуално са необходими за преодоляване на нарастващите дисбаланси на Швеция, също могат да бъдат забавени, ако правната уредба относно правомощията на макропруденциалния орган не бъде преразгледана. Накрая, правителството не предприе действия, за да коригира данъчните стимули, например чрез намаляване на данъчното приспадане на лихвите по ипотека или преразглеждане на системата за данъчно облагане на недвижимите имоти.

- (7) Шведският жилищен пазар остава потенциален източник на нестабилност. През последните 20 години цените на жилищните имоти нарастват почти постоянно, по-специално в градските райони на Стокхолм и Гьотеборг. Цените на жилищата продължават да се увеличават, като причината е не само стабилни основни фактори като растежа на разполагаемия доход, но също така и поради структурната неефективност на жилищния пазар. Предлагањето на жилища е възпрепятствано от неефективното използване на наличния жилищен фонд, високата степен на регулиране на наемите, слабата конкуренция в строителния сектор, недостатъчната наличност на терени за ново строителство и продължителните и сложни процедури по планиране. Съществуващата структура на данъка върху капиталовите печалби от продажби на недвижими имоти ограничава потенциала за по-ефективно използване на съществуващия жилищен фонд. Структурната неефективност води до недостатъчни инвестиции в жилищното строителство и повсеместен недостиг на жилища и допринася за постоянния ръст на цените на жилищата. Липсата на налични и достъпни жилища също така ограничава мобилността на пазара на труда и е пречка за ефективното интегриране на мигрантите на пазара на труда. Правителството предприе някои мерки, включително увеличаване на публичното финансиране за инвестиции в сектора на жилищното строителство и опростяване на някои процедури на планиране. През декември 2015 г. в проучване на конкуренцията в сектора на строителството бяха формулирани редица евентуални мерки, като например повишаване на прозрачността в областта на договорите за жилищата от публичния жилищен фонд. Правителството обаче не постигна напредък в реформирането на системата за определяне на наемите.
- (8) Въпреки относително добрите резултати по отношение на инвестициите, Швеция е изправена пред предизвикателства, които могат да окажат отрицателно въздействие върху дългосрочната конкурентоспособност на страната. По-специално структурната неефективност на жилищния пазар възпрепятства инвестициите в тази област. Инвестициите в инфраструктура с цел да се подобрят връзките в рамките на градските райони, както и между тях, са недостатъчни с оглед на затрудненията, причинени от недостига на жилища.

- (9) Съгласно проучването PISA в Швеция от всички държави от ОИСР през последното десетилетие е отчетен най-резкият спад в образователното равнище на 15-годишните, като показателите сега са под средните както за ЕС, така и за ОИСР. Влошаващите се резултати на училищното образование могат евентуално да подронят конкурентоспособността и новаторския капацитет на Швеция в дългосрочен план. Значителната разлика в учебните резултати на учениците в зависимост от това дали са с мигрантски произход е допълнително предизвикателство за образованието. Тази разлика заслужава особено внимание предвид големия брой новопристигнали млади мигранти, които трябва да бъдат интегрирани в образователната система. Неясните механизми за училищно финансиране в съчетание с непоследователния мониторинг на използването на финансирането на различни равнища на образователната система възпрепятстват ефикасното използване на ресурсите. Правителството осигури допълнително финансиране с цел подобряване на учебните резултати и равнопоставеността, като предприема стъпки за интегриране на новопристигналите мигранти в образованието.
- (10) Големият приток на бежанци през изминалата година има редица социални и икономически последици за Швеция. Докато в краткосрочен план притокът на бежанци ще увеличи публичните разходи и ще създаде допълнително вътрешно търсене, като по този начин ще се повиши БВП, средносрочното въздействие върху заетостта и растежа зависи от успеха на бежанците на пазара на труда и от социалната интеграция, включително чрез образователна подкрепа. Този въпрос е на челно място в политическия дневен ред както на равнището на ЕС, така и на държавите членки и ще бъде внимателно наблюдаван и анализиран, включително в доклада за страната за 2017 г.
- (11) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Швеция и го публикува в доклада за страната за 2016 г. Тя също оцени програмата за конвергенция и националната програма за реформи, както и последващите действия по препоръките, отправени към Швеция през предходните години. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Швеция, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на ЕС чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Препоръките в рамките на европейския семестър са отразени в препоръка 1 по-долу.

- (12) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция и становището му е⁴, че се очаква Швеция да спази Пакта за стабилност и растеж.
- (13) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи и програмата за конвергенция. Неговите препоръки съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръка 1 по-долу.

⁴ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪЧВА на Швеция да предприеме следните действия през 2016 г. и 2017 г.:

1. Да се справи с увеличението на дълга на домакинствата, като коригира данъчните стимули, по-специално чрез постепенно намаляване на данъчното приспадане на лихвите по ипотеките или чрез увеличаване на постоянните данъци върху недвижимата собственост. Да гарантира своевременно, че макропруденциалният орган има законовите правомощия да прилага мерки за опазване на финансовата стабилност. Да насърчава инвестициите в жилища и да подобри ефикасността на жилищния пазар, включително чрез въвеждане на по-голяма гъвкавост в определянето на наемите и чрез преразглеждане на проекта на данък върху капиталовите печалби, което да способства за по-голям брой сделки с жилища.

Съставено в Брюксел на година.

*За Съвета
Председател*
